

vorm geeft aan normen.⁸⁸⁰ Anders gezegd: de inhoud van de belastingwetgeving is voor een belangrijk deel het resultaat van bestuurstechniek.⁸⁸¹

In het hierna volgende wordt allereerst ingegaan op de vraag wat de bijdrage van de overheid en die van de fiscale rechter aan het verwezenlijken van rechtvaardige belastingen inhoudt.⁸⁸²

4.2 De bijdrage aan een rechtvaardige belastingheffing

Het streven van de overheid (wetgever en belastingdienst) en dat van de rechterlijke macht dient erop te zijn gericht dat iedere belastingbetaler met belastingheffing te maken krijgt die voortspuit uit (grond) wettelijke beginselen en regels van hogere rangorde, want een dergelijke belastingheffing wordt als rechtvaardig beschouwd.⁸⁸³

Op de eerste plaats dient een belastingbetaler niet te weinig belasting te betalen. Voor dit verschijnsel bestaat, gelet op de fraudebestrijding, alle aandacht.⁸⁸⁴ Een te grote angst voor fraude brengt echter het risico mee dat er te weinig aandacht is voor de mens achter de belastingbetaler.⁸⁸⁵ Toch moet daarvoor steeds voldoende aandacht zijn, want het doel van het recht, dus ook dat van het belastingrecht, is onder andere gerechtigheid te brengen in het maatschappelijke leven.⁸⁸⁶ Dat betekent dat er zorgvuldig moeten worden omgegaan met de vraag of er sprake is van fraude, dat er alle aandacht moet zijn voor alle oorzaken van het verschijnsel fraude, maar ook voor de uitwerking van de aan frauduleus gedrag verbonden straffen.⁸⁸⁷ Immers, Adam Smith wees reeds op het gevaar dat de aan belastingontduiking verbonden straffen degenen die daartoe een vermeende poging waagden, ten gronde kunnen richten.⁸⁸⁸

Op de tweede plaats vereist een klantgerichte behandeling van belastingbetalers dat

Dergelijke regels worden vastgesteld om vaste lijn te brengen in de uitoefening van specifieke bestuursbevoegdheid, maar waarmee de wetgever zich om redenen van doelmatigheid niet zelf heeft willen belasten, of die ter wille van de wenselijke flexibiliteit niet gebonden moeten worden aan de zware procedureregels die voor de totstandkoming en verandering van wettelijke voorschriften gelden. Voorts pleegt de wetgever de bestuursinstatie beleidsruimte te geven door in de wetgeving een vaag criterium op te nemen. (blz.513)

⁸⁸⁰ H.D. Stout[2,blz.74].

⁸⁸¹ H.D. Stout [2]: "Het alternatieve model bouwt voort op het principiële verschil tussen wetgeving als parlementaire beslissing en wetgeving als bestuurstechniek." (blz.231)

⁸⁸² Zie de hoofdstukken 2 en 3.

⁸⁸³ Zie hoofdstuk 1.

⁸⁸⁴ Jaarverslag Belastingdienst 1993[6,blz.2].

⁸⁸⁵ P.J.A. Adriani, J. van Hoorn[58]: "Er dreigt hier een groot gevaar, namelijk dat de aandacht wordt geconcentreerd op technische gebreken en de sociale functie wordt verontachtzaamd, waardoor het contact met het volk steeds minder wordt. Zo komt de morele taak van de wetgever in het gedrang." (blz.205)

⁸⁸⁶ P.J.A. Adriani, J. van Hoorn[58,blz.200]; "Een positieve wet, die in haar toepassing in een bepaald geval tegen de natuurwet indruist, verliest haar, in geweten, bindende kracht." (blz. 203)

⁸⁸⁷ Zie hoofdstuk 2.5.

⁸⁸⁸ Zie hoofdstuk 2.2.5.